

Довгопола О. В. Технологічний підхід до організації навчального процесу курсу «Методика викладання математики в початкових класах»/ О. В. Довгопола // Сучасні педагогічні технології підготовки майбутніх учителів в умовах ступеневої освіти : матеріали регіон. наук.- практ. конф. (м. Стаханов, 25 квітня 2013 р.) ; „ВП Стахановський навчальний комплекс Луганського національного університету імені Тараса Шевченка“. – Стаханов : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка“, 2013. – С. 85- 90.

**ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ»**

Довгопола О.В.

*ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського
національного університету імені Тараса Шевченка»*

У статті висвітлено технологічний підхід до організації навчання курсу «Методика викладання математики в початкових класах» у Лисичанському педагогічному коледжі

Ключові слова: математика, сучасна технологія навчання, дослідження.

Ця стаття розкриває технологію організації навчання з курсу «Методика викладання математики в початкових класах» у Лисичанському педагогічному коледжі, пріоритетними складовими якої є самостійна діяльність студентів та інформатизація процесу навчання. Аналіз результатів готовності майбутніх вчителів початкових класів до роботи в нових освітніх умовах переконує нас утому, що потрібна спеціальна підготовка як один із компонентів професійної діяльності вчителя початкових класів.

Викладачі розуміють, що і вони самі, і їх студенти повинні добре володіти новітніми технологіями. Необхідний пошук шляхів і засобів, які

дають змогу зробити новий крок у методичній підготовці майбутнього вчителя початкової школи, тобто вивести його на рівень професійної компетентності.

Дослідження готовності викладача до різних видів педагогічної праці приділено увагу в роботах таких дослідників, як А.О. Деркач, Г.С. Костюк, Д.С. Мазоха, В.О. Моляко, І.В. Пастир, В.М. Чайка та ін.. Очевидною є актуальність проблеми формування технологічної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності, але як показує аналіз, увага приділяється лише окремим проблемам і аспектам педагогічної діяльності.

Об'єкт дослідження - професійно-педагогічна підготовка студентів коледжу.

Предмет дослідження - процес формування у студентів педагогічного коледжу готовності до впровадження сучасних педагогічних технологій під час професійно-педагогічної підготовки.

Сучасна технологія навчання передбачає нові взаємодії викладача та студентів, а також нову систему діагностики та контролю навчального процесу. Її характерною ознакою є пріоритетність самостійної діяльності студентів та інформатизація процесу навчання.

Це зумовило мету нашої статті - на основі аналізу психолого-педагогічної літератури та результатів власних досліджень представити систему організації навчання студентів спеціальності «Початкова освіта» з курсу «Методика викладання математики в початкових класах».

При такому підході ми виділили такі послідовні кроки, якими під час занять послідовно оволодівають студенти:

- 1) Постановка цілей і максимальне їх уточнення.
- 2) Орієнтація всього процесу навчання на навчальні цілі.

Орієнтація навчальних цілей, а разом з ними і всього процесу навчання на гарантоване досягнення результатів.

- 4) Оцінка поточних результатів, корекція навчання, спрямована на досягнення поставлених цілей.

5) Заключна оцінка результатів.

Викладачами коледжу розроблено теоретико - практичний курс «Методика викладання математики в початкових класах». За основу взято дослідження з цього питання професорсько-викладацького колективу Миколаївського державного університету під керівництвом О.М. Пехоти.

Складовими нової технології навчання є:

- модульна організація навчання;
- програмне та інформаційне забезпечення аудиторної та самостійної роботи студентів;
- систематичний контроль навчальної діяльності студентів;
- рейтингова система оцінювання знань [1, с 80-81].

Відповідно до цього побудована модульна програма, кожен модуль якої містить поряд з інваріантними компонентами і варіативні, що виступають як дослідницькі методики, завдання для самостійної роботи, література для самостійного вивчення. Основна мета нових технологій навчання - перехід у навчальному процесі від накопичення інформації до набуття навичок та вмінь розв'язання проблемних задач. На першому занятті кожного модуля викладач знайомить з навчальними завданнями, тематикою практичних та семінарських занять, цілями та змістом самостійної роботи студентів, основною та допоміжною літературою. Рейтингова система оцінювання знань сприяє гуманізації процесу навчання та стимулює самостійність студентів, привчає його до свідомої та продуктивної праці.

Основні компоненти курсу «Методика викладання математики в початкових класах» - загальнопедагогічний та фаховий.

Загальнопедагогічна складова курсу передбачає вивчення загальних питань навчання математики молодших школярів, створює необхідну теоретичну базу для подальшої педагогічної діяльності. Форма проведення заняття - лекції, на яких розглядаються питання фундаментальних основ та актуальних проблем викладання математики в початкових класах. При проведенні лекцій перевагу віддаємо лекціям аналітичним, оглядовим,

проблемним, замість суто інформативних [2, с 15].

В практику роботи ввійшло проведення лекцій із опорними аркушами, які містять основні поняття, правила, визначення. Структурований вже матеріал легше сприймається та опрацьовується студентами. Результативними є і лекції, проведені в мультимедійних аудиторіях із застосуванням телекомунікаційних технологій. Вони відкривають нові можливості для студентів та викладачів. Спостереження фахівців показали, що ці технології сприяють підвищенню інтересу до навчання, а відтак і підвищенню рівня успішності. Використання Інтернету, навчальних програм, електронних підручників, словників, енциклопедій робить процес навчання надзвичайно ефективним та цікавим. Так, при проведенні лекції на тему «Взаємозв'язок компонентів та результатів дій додавання та віднімання» маємо можливість продемонструвати відеоматеріал уроку з відповідною темою, проаналізувати його, вивести на екран сторінки підручників 1-го класу різних авторів та колективно обговорити проблему послідовності виконання вправ з даної теми. Продовжити роботу можна порівняльним аналізом методик традиційного та розвивального видів навчання. А закінчити лекцію можна невеликою письмовою роботою, яка одночасно є і перевіркою, і творчою. Питання роботи:

- придумати завдання та ілюстрації, які ви могли б запропонувати учням при вивченні теми «Взаємозв'язок компонентів та результатів дій додавання та віднімання»;

- як можна організувати діяльність учнів із запропонованими ілюстраціями та завданнями.

Другий компонент змісту підготовки майбутніх вчителів - це фахова підготовка. У якості основних форм реалізації цього компонента використовуємо традиційні: семінарські, лабораторні та практичні заняття, кожне з яких спрямоване на формування методичних та професійних умінь та навичок.

Семінари мають метою поглиблення, конкретизацію та аналіз знань,

отриманих на лекціях. Найрезультативніша форма роботи на семінарах - групова. Малими групами можуть готуватися окремі теоретичні питання до заняття, в групах можна організувати ділові ігри, діалоги та диспути з окремих питань. Конкуренція серед груп є стимулюючим фактором при розв'язанні практичних задач. Крім того, передбачається обов'язкове конспектування методичної літератури та статей фахових видань. Все це повинно забезпечувати технологічну підготовку майбутнього вчителя початкових класів.

Продовженням семінарських занять є практичні заняття. Професійну підготовку тільки тоді можна вважати успішною, якщо знання стали вміннями. Саме на цих заняттях вдосконалюються необхідні практичні навички. Під час підготовки до практичного заняття студенту необхідно здійснити пошукове дослідження, на занятті - висловити свою думку та позицію з проблемного питання.

Тематика практичних робіт дозволяє охопити широкий спектр проблем:

- Розробка позакласного заходу з математики для учнів 1-4 класів.
- Виготовлення необхідної наочності до уроків математики у 1 класі.
- Розробка конспекту уроку за формуванням поняття числа в концентрі «Десяток».
- Розробка творчих завдань до теми «Множення та ділення»
- Різні підходи у вивченні алгоритмів письмового додавання та віднімання чисел, складання завдань, за допомогою яких формуються ці вміння.

В новій програмі курсу «Методика викладання математики в початкових класах» передбачено вироблення у студентів навичок створення електронних дидактичних матеріалів. Практичні заняття, з'єднані єдиною тематикою «Застосування комп'ютерних технологій на уроках математики в початкових класах. Створення дидактичних матеріалів для уроку», допомагають з'ясуванню місця та ролі комп'ютерних технологій в освітньому процесі, розвитку навичок роботи з програмою Microsoft Office Power Point та

табличним процесором Microsoft Office Excel, вихованню творчого ставлення до викладання в школі.

Лабораторні роботи є логічним вираженням зв'язку між обома компонентами навчання - загальнопедагогічним та фаховим. Студенти спостерігають і аналізують уроки математики в початкових класах, впевнюються в дійовості теоретичних знань та їх практичним застосуванням, вчаться писати конспекти уроку, виготовляють та збирають комплекти наочності.

Проаналізувавши основні підходи до організації та вдосконалення викладання курсу «Методика викладання математики в початкових класах», ми прийшли до висновку: щоб готувати майбутніх вчителів на рівні сучасних вимог, викладачі повинні розуміти, що передача студентам суто теоретичних знань є в сучасних умовах недостатньою. Студент повинен оволодіти системою професійних вмінь, які забезпечать успішне здійснення педагогічних функцій навчання молодших школярів. Викладач має постійно удосконалювати свою педагогічну та професійну майстерність, самостійно здійснювати пошук науково-педагогічної інформації, нових освітніх технологій. Особливу роль при цьому матимуть інформаційно-комунікаційні технології, бо саме сьогоднішнім студентам доведеться вирішувати проблему адаптації до життя в цьому суспільстві, де вирішальну роль буде грати не речовина й енергія, а інформація і наукові знання. Отже, комп'ютерні технології можуть розглядатися, як один із факторів, які сприяють функціонуванню цілісної педагогічної системи навчання. Подальші дослідження пов'язані зі створенням електронних посібників, що будуть результатом узагальнення передового педагогічного досвіду і новітніх технологій в області педагогіки.

Література

1. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій; Навч. посіб./ О.М. Пехота, В.Д. Будак, І.В. Манькусь та ін., За ред. І. А. Зязюна, О.М. Пехоти. - К.: Видавництво А.С.К., 2003. - 280 с

2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. - К.: Академвидав, 2004. - 368 с.

